

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Навчально-науковий інститут права та
кібербезпеки**

**Кафедра державно-правових дисциплін
Кафедра міжнародного та конституційного
права**

**Кафедра трудового, земельного та
господарського права**

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА
КОНФЕРЕНЦІЯ «ДЕРЖАВНО-
ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ
БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА В
УКРАЇНІ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ»**

12 грудня 2022 року

Одеса 2022

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Навчально-науковий інститут права та кібербезпеки

Кафедра державно-правових дисциплін

Кафедра міжнародного та конституційного права

Кафедра трудового, земельного та господарського права

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
«ДЕРЖАВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ
БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ»**

12 грудня 2022 року

**Одеса
ОДУВС
2022**

*Рекомендовано до друку кафедрою державно-правових дисциплін
навчально-наукового інституту права та кібербезпеки
Одеського державного університету внутрішніх справ
(протокол № 7 від 12 грудня 2022 року)*

*Відповідальний за випуск Скриль С.А., в.о. завідувача кафедри
державно-правових дисциплін, кандидат юридичних наук, доцент*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ :

Швець Д.В., ректор ОДУВС, д.ю.н., доцент, полковник поліції;

Корнієнко М.В., проректор ОДУВС, д.ю.н., професор, полковник поліції;

Бабенко А.М., директор навчально-наукового інституту права та кібербезпеки
ОДУВС, д.ю.н., професор;

Дришлюк В.І., завідувач кафедри трудового, земельного та господарського права
ОДУВС, к.ю.н., доцент;

Скриль С.А., в.о. завідувача кафедри державно-правових дисциплін ОДУВС, к.ю.н.,
доцент;

Юрченко М.М., завідувач кафедри конституційного та міжнародного права ОДУВС,
к.політ.н., доцент;

Домброван Н.В., начальник відділу організації наукової роботи ОДУВС, к.ю.н.;

Балтаджи П.М., професор кафедри державно-правових дисциплін ОДУВС, к.ю.н., доцент.;

Суханова Д.С., доцент кафедри державно-правових дисциплін ОДУВС, к.ю.н., доцент;

Шаповалова І.О., доцент кафедри державно-правових дисциплін ОДУВС,

к.ю.н., с.н.с.;

Борисова О.О., доцент кафедри державно-правових дисциплін ОДУВС, к.ю.н.

Всеукраїнська наукова конференція «Державно-правові засади формування безпе-
кового середовища в Україні: сучасні виклики» м. Одеса, 12 грудня 2022 р. / Редкол.

Швець Д.В., ректор ОДУВС, д.ю.н., доцент; **Корнієнко М.В.**, проректор ОДУВС,
д.ю.н., професор; **Бабенко А.М.**, директор навчально-наукового інституту права та
кібербезпеки ОДУВС, д.ю.н., професор; **Дришлюк В.І.**, завідувач кафедри трудового,
земельного та господарського права ОДУВС, к.ю.н., доцент; **Скриль С.А.**, в.о. завіду-
вача кафедри державно-правових дисциплін, к.ю.н., доцент; **Юрченко М.М.**, завіду-
вач кафедри конституційного та міжнародного права ОДУВС, к.політ.н., доцент; **Дом-
брован Н.В.**, начальник відділу організації наукової роботи ОДУВС, к.ю.н.; **Балта-
джи П.М.**, професор кафедри державно-правових дисциплін ОДУВС, к.ю.н., доцент.;

Суханова Д.С., доцент кафедри державно-правових дисциплін ОДУВС, к.ю.н., до-
цент; **Шаповалова І.О.**, доцент кафедри державно-правових дисциплін ОДУВС,
к.ю.н., с.н.с.; **Борисова О.О.**, доцент кафедри державно-правових дисциплін ОДУВС,
к.ю.н. – Одеса, ОДУВС, 2022. – 144 с.

Збірник містить матеріали доповідей, Всеукраїнської наукової конференції «Дер-
жавно-правові засади формування безпекового середовища в Україні: сучасні викли-
ки» м. Одеса, 12 грудня 2022 р.

Збірник може бути використаний перемінним складом юридичних закладів освіти,
науковцями, практичними працівниками. Матеріали подано в авторській редакції.
Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність
наведених фактів, цитат, галузевої термінології, інших відомостей.

n

СПЕЦІАЛЬНИЙ РЕЖИМ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

*Кострицький Ігор Леонідович, к.ю.н., доцент,
професор кафедри трудового,
земельного та господарського права
Одеський державний університет внутрішніх справ
м. Одеса*

Спеціальний режим господарської діяльності в умовах воєнного стану має чітко виражений адміністративно-господарський підтекст.

Спеціальний режим господарювання є інститутом господарського права, який включає в себе норми, що регулюють як організаційно-господарські, так і виробничо-господарські відносини.

У відповідності із статтею 417 Господарського кодексу України [1] у період дії воєнного стану, введеного на території України або в окремих місцевостях, правовий режим господарської діяльності визначається на основі закону про оборону України, інших законодавчих актів щодо забезпечення обороноздатності держави та законодавства про режим воєнного стану. Закон України « Про правовий режим во-

енного стану» [2] визначає зміст правового режиму воєнного стану, порядок його введення та скасування, правові засади діяльності органів державної влади, військового командування, військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій в умовах воєнного стану, гарантії прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб. Стаття 1 вказаного закону дає визначення воєнного стану - це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень. Це ж визначення надається і в статті 1 Закону України «Про оборону України» [3].

Завдання підприємств, установ та організацій і обов'язки їх посадових осіб у сфері оборони викладені у статті 16 Закону України «Про оборону» [3]. На її підставах підприємства, установи та організації усіх форм власності у сфері господарювання: виконують державні контракти (договори), укладені за результатами проведення оборонних закупівель, в тому числі проводять наукові дослідження та виконують розробки у сфері оборони, створюють і підтримують у готовності мобілізаційні потужності, зберігають матеріальні цінності мобілізаційного резерву; здійснюють на договірних засадах виробництво і поставки Збройним Силам України, іншим військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, та правоохоронним органам продукції, виконують інші роботи, надають комунально-побутові та інші послуги, що не передбачені державними контрактами (договорами) з оборонних закупівель. А посадові особи підприємств, установ та організацій усіх форм власності у сфері господарювання: несуть відповідальність за підготовку підприємств, установ та організацій до виконання мобілізаційних завдань, збереження матеріальних цінностей мобілізаційного резерву; забезпечують виробництво оборонної продукції та постачання її за призначенням у встановлені строки та за визначеною номенклатурою, а також виконання робіт, надання послуг.

В Україні або в окремих її місцевостях, де введено воєнний стан, у відповідності із статтею 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» [2] військове командування разом із військовими адміністраціями (у разі їх утворення) можуть самостійно або із залученням органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування запроваджувати та здійснювати в межах тимчасових обмежень конституційних прав і свобод людини і громадянина, а також прав і законних інтересів юридичних осіб, передбачених указом Президента України про введення воєнного стану, у сфері господарювання такі заходи правового режиму воєнного стану: використовувати потужності та трудові ресурси підприємств, установ і організацій усіх форм власності для потреб оборони, змінювати режим їхньої роботи, проводити інші зміни виробничої діяльності, а також умов праці відповідно до законодавства про працю; примусово відчужувати майно, що перебуває у приватній або комунальній власності, вилучати майно державних підприємств, державних господарських об'єднань для потреб держави в умовах правового режиму воєнного стану в установленому законом порядку та видавати про це відповідні документи встановленого зразка; встановлювати для фізичних і юридичних осіб військово-квартирну повинність з розквартирування військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу правоохоронних органів, особового складу служби цивільного захисту, евакуйованого населення та розміщення військових частин, підрозділів і установ.

Правовий статус та обмеження прав і свобод громадян та прав і законних інтересів юридичних осіб в умовах воєнного стану визначаються відповідно до Конституції України та Закону України «Про правовий режим воєнного стану» [2].

Щодо відшкодування збитків, завданих під час введення воєнного стану або повернення майна, що збереглося, то у відповідності до статті 23 Закону України «Про правовий статус воєнного стану» [2], то примусове відчуження майна, що перебуває у приватній або комунальній власності, в умовах правового режиму воєнного стану, якщо не було здійснено попереднє повне відшкодування вартості такого майна, тягне за собою наступне повне відшкодування його вартості в порядку, визначеному законом. Якщо майно, що було примусово відчужене у юридичних і фізичних осіб, після скасування правового режиму воєнного стану збереглося, колишній власник або уповноважена ним особа має право вимагати у судовому порядку повернення такого

майна на умовах, визначених законом. Колишній власник майна, примусово відчуженого у зв'язку із запровадженням та здійсненням заходів правового режиму воєнного стану, може вимагати взамін надання йому іншого майна, якщо це можливо.

Спеціальний режим, що розглядається, не може мати постійний характер – строк його дії зумовлений строком дії вказаних особливих ситуацій.

Список використаних джерел:

1. *Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. №436-IV / Верховна Рада України. Офіційний вісник України. 2003. №11, Ст. 303.*
2. *Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05. 2015 р. № 389-VIII / Верховна Рада України. Офіційний вісник України. 2015. № 28, Ст. 13.*
3. *Про оборону: Закон України від 6 грудня 1991 р. №1932-XII / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 1992. №9, стаття 106.*

ЗМІСТ

<i>Швець Д.В.</i> ПЕРЕДМОВА	3
--------------------------------------	---

СЕКЦІЯ 1.

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

<i>Батиргарєєва В. С.</i> BLACKOUT ЯК ІНСТРУМЕНТ ГЕНОЦИДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ: ДО КРИМІНОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ	4
<i>Бабенко А. М.</i> ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ КРИМІНОГЕННОЇ ОБСТАНОВКИ.....	8
<i>Стратонов В. М.</i> ПРОФЕСІЙНА ДЕФОРМАЦІЯ: РЕАЛІЇ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ ...	10
<i>Євтєєва Д. П., Лапкін А. В.</i> ЩОДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ МОМЕНТУ НАБУТТЯ ТОВАРОМ СТАТУСУ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗА ст. 201 ² КК УКРАЇНИ.....	15
<i>Кострицький І. Л.</i> СПЕЦІАЛЬНИЙ РЕЖИМ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	18
<i>Риженко І. М.</i> АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ВІЙНИ	21
<i>Проданець Н. М.</i> ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	25
<i>Лиса А., Скриль С.А.</i> ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВА НА ЖИТТЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	29
<i>Хабєєв В. М., Антоненко О. А.</i> ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	33
<i>Толмачевська Є. С., Скриль С. А.</i> ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	35